Vejledning om ansøgnings- og tilladelsesprocessen for test af vedvarende energi-anlæg på havet

Vedvarende energi-anlæg på maksimalt 3 MW med henblik på forskning, udvikling eller demonstration af nye projekter, teknologier og processer

Oktober 2026

Energistyrelsen

Energistyrelsen

Indholdsfortegnelse

1. Indledning 2
1.1. Definition af testprojekt 2
1.2. Tidsbegrænsning for testprojekter 2
1.3. Danmarks havplan 3
1.3.1. Dispensation fra havplanen 3
2. Krav til ansøgning 4
2.1. Ansøgningen (hoveddokument) 5
2.2. Finansiel kapacitet 5
2.3. Teknisk kapacitet 6
2.4. Screening for miljøvurderingspligt 6
2.5. Vurdering af Natura 2000 7
2.6. Vurdering af artsbeskyttelse (Bilag IV-arter) 7
2.7. Vurdering af fuglebeskyttelse 8
2.8. Vandrammedirektiv 8
2.9. Havstrategidirektiv 9
3. Ansøgningsproces 10
3.1. Sagsbehandlingsskridt 10
3.1.1. Projekt, der placeres i en udviklingszone til vedvarende energi, jf. havplanen. 10
3.1.2. Figur over screening- og miljøvurderingsprocessen 13
3.1.3. Projekt, der placeres i et område i strid med havplan 13
3.2. Klageadgang 14
4. Øvrige forhold 15
4.1. Relevant kommune 15
4.2. Kontakt til øvrige myndigheder 15

1. Indledning

I 2024 blev der i VE-loven[1)] indsat en bestemmelse om, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan udstede tilladelse til test af vedvarende energi-anlæg (testprojekt) på havet med henblik på forskning, udvikling eller demonstration af nye projekter, teknologier og processer i et område på op til 15 km fra kyststrækningen for et tidsrum af op til 3 år. Reglerne om testprojekter blev fulgt op af bekendtgørelse nr. 1269 af 11. november 2024 (herefter "testbekendtgørelsen")[2)].

Nærværende vejledning har til formål at belyse de relevante regler samt ansøgnings- og tilladelsesprocessen over for projektudviklere, som ønsker at opstille testprojekter på havet. Vejledningen omhandler ikke testanlæg på land.

Energistyrelsens behandling af ansøgningen om et testprojekt på havet er en gebyrfinansieret proces. Det indebærer, at ansøgere, som meddeles tilladelse til test af vedvarende energi-anlæg på havet, skal betale til dækning af omkostningerne ved sagsbehandlingen af ansøgningen og tilsyn med overholdelse af vilkår i tilladelsen.[3)]

1.1. Definition af testprojekt

Der kan alene gives tilladelse efter ansøgning til test af vedvarende energi-anlæg på havet med henblik på forskning, udvikling eller demonstration af nye projekter, teknologier og processer i et område på op til 15 km fra kyststrækningen for et tidsrum af op til 3 år. Vedvarende energi kan eksempelvis være vindkraft, solenergi, tidevands- og bølgeenergi og andre former for vedvarende energianlæg på havet, jf. VE-lovens § 2, stk. 2.

Med forskning, udvikling og demonstration menes aktiviteter, der har som mål at udvikle nye eller forbedre eksisterende energiteknologier og systemer eller forskning med henblik på at opnå ny viden med det formål at udvikle nye, eller væsentligt forbedre eksisterende, energiteknologier og -systemer. Endvidere omfatter det testprojekter, hvor teknologien/systemet endnu ikke er komplet og færdigudviklet til kommercielt niveau.

Et eksempel på et testprojekt kunne f.eks. være test af en ny type vindmølle med henblik på validering af prototyper eller vindmøller til demonstration, der testes med henblik på indsamling af f.eks. driftserfaring. Det kan også være anlæg, der testes i forbindelse med forskningsprojekter, flydende solceller eller bølgekraftanlæg, m.v. med henblik på at forberede eller understøtte demonstration.[4)] Dog er der en begrænsning på max. 3 MW, jf. § 3 i testbekendtgørelsen.

Det er ansøger, som skal dokumentere, at projektet lever op til kravet om at være et testprojekt.

1.2. Tidsbegrænsning for testprojekter

Testbekendtgørelsen fastsætter en tidsmæssig begrænsning på, hvor lang tid testprojekterne må være beliggende i området. Tidsbegrænsningen, som følger af testbekendtgørelsen, er fastsat til 3 år, som løber fra det tidspunkt anlægsarbejderne påbegyndes og inkluderer testperioden samt nedtagning. Dette

[1] Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi af den 11. juni 2024 nr. 672, § 22 a
[2] Bekendtgørelse om test af vedvarende energi-anlæg på havet på maksimalt 3 MW med henblik på forskning, udvikling eller demonstration af nye projekter, teknologier og processer
[3] Bekendtgørelse nr. 1735 af den 30. december 2024 om betaling for myndighedsbehandling i Energistyrelsens, § 1, stk. 1, jf. VE-lovens § 58.
[4] Jf. Folketingstidende 2023-2024, tillæg A, L 165, side 40f.

betyder bl.a., at forberedelsen, herunder forundersøgelserne, kan foretages forud for de op til 3 år, hvor projektet bliver etableret, testperioden og nedtagningen.

Ansøgere skal i ansøgningen redegøre for, hvornår det forventes, at projekterne etableres, testperioden og plan for nedtagning af testprojektet. En forudsætning for, at Energistyrelsen kan udstede en § 22 a tilladelse, vil være, at der er indsendt en tidsplan med ansøgningen. På baggrund af tidsplanen vil Energistyrelsen fastsætte, hvornår de 3 år påbegyndes.

1.3. Danmarks havplan

I Danmark udgøres den fysiske planlægning på havet af Danmarks havplan, som indeholder en strategisk prioritering af anvendelsen af de danske havarealer som følge af EU-direktivet om maritim fysisk planlægning.[5)] Danmarks havplan er udstedt som en digital bekendtgørelse og er tilgængelig via Søfartsstyrelsens hjemmeside om Danmarks havplan. Havplanen har været genstand for en strategisk miljøvurdering samt en væsentligheds- og konsekvensvurdering, jf. EU's naturbeskyttelsesdirektiver, som blev sendt i høring samtidigt med forslaget til havplanen.

I havplanen er havområdet udlagt til en række formål, eksempelvis udviklingszone til vedvarede energi (Ev) og energiøer (Ei). Et område kan også være udlagt til anvendelse for flere forskellige formål. I disse tilfælde skal myndighederne, inden der meddeles tilladelse til et testprojekt, afklare anvendelsen bilateralt med den/de myndigheder, der også har arealreservationer og interesser i området.

Forinden udarbejdelsen af en ansøgning om tilladelse til etablering af et testprojekt opfordres alle potentielle ansøgere til at orientere sig i Danmarks havplan. Energistyrelsen må ikke meddele tilladelse til anlæg eller arealanvendelser, der er i strid med havplanen eller er i strid med et forslag til havplan eller ændringer af havplanen. Ansøger bør derfor forsøge at placere sit testprojekt i områder, der udlagt til vedvarende energi eller energiøer med henblik på en hurtigere proces. I tilfælde af at en ansøger alligevel ønsker at gøre brug af et andet havområde til et testprojekt, som ikke er udlagt til vedvarende energi eller energiøer, kan Energistyrelsen på vegne af ansøger anmode om en dispensation fra havplanen. Se afsnit 1.2.1. og 3.1.2., hvor dispensationsmuligheden, herunder processen, er nærmere beskrevet.

Ved spørgsmål til havplanen kan Søfartsstyrelsen kontaktes på havplan@dma.dk.

1.3.1. Dispensation fra havplanen

Hverken kommuner eller statslige myndigheder må som udgangspunkt efter anden lovgivning vedtage planer om eller meddele tilladelse m.v. til anlæg eller arealanvendelser (herunder testprojekter), der er i strid med havplanen eller er i strid med et forslag til havplan eller ændringer af havplanen. Det vil dog være muligt efter lov om maritim fysisk planlægning[6)] § 16 a at søge om at få en dispensation, når der er tale om midlertidige og ikke-kommercielle testprojekter. Dispensationens varighed er op til 4 år, og denne kan ikke forlænges. De 4 år påbegyndes fra det tidspunkt, hvorfra Energistyrelsen modtager dispensationen, til anlægget er nedtaget og afviklet og omfatter således også sagsbehandlingen forud for meddelelse af tilladelsen efter § 22 a i VE-loven.

[5] Direktiv 2014/89/EU om rammerne for maritim fysisk planlægning
[6] Bekendtgørelse nr. 400 af den 6. april 2020 om lov om maritim fysisk planlægning.

For at opnå denne dispensation forudsættes først og fremmest, at formålet med arealanvendelsen er at understøtte og fremskynde mål inden for klima, vedvarende energi, natur, miljø og biodiversitet. Der skal dernæst være tale om et testprojekt efter § 16 a i lov om maritim fysisk planlægning. Testprojekter, herunder forskning, udvikling eller test, defineres efter lov om maritim fysisk planlægning som anvendelser af arealet, der har som mål at udvikle nye eller forbedrede produkter, processer eller tjenesteydelser inden for alle områder, teknologier, industrier eller sektorer, eller der har som mål at opnå ny viden til gavn for flere eller med det formål at udvikle nye eller væsentlig forbedrede produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser. Med forskning, udvikling og test menes endvidere, at der er tale om arealanvendelser, der endnu ikke er på kommercielt niveau. Det kan f.eks. være grundforskning, der indebærer eksperimentelt eller teoretisk arbejde, hovedsagelig med henblik på erhvervelse af ny viden om de grundlæggende årsager til fænomener og observerbare forhold uden direkte kommerciel anvendelse for øje.[7] Den nærmere definition af arealanvendelse til forskning, udvikling eller test følger samme definition som under afsnit 1.1. af et testprojekt efter testbekendtgørelsen.

I Energistyrelsens vurdering af, om der kan anmodes om midlertidig dispensation fra havplanen, afvejes de hensyn, der ligger bag arealudlægget, og om betingelserne for udnyttelsen af en dispensation fra havplanen er opfyldt. Havplansekretariatet skal inden der kan gives dispensation ligeledes foretage en vurdering ud fra en afvejning af de hensyn, der ligger bag arealudlægget samt Energistyrelsens anmodning om midlertidig dispensation. Hertil skal Havplansekretariatet sikre overholdelse af naturdirektiverne, herunder sikre, at der foretages en vurdering efter habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, hvorefter der skal foretages en vurdering af, om anmodning om dispensation fra havplanen kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt. Dette gøres for at støtte en bæredygtig udvikling og vækst på havet og for at fremme sameksistensen af forskellige relevante aktiviteter og anvendelser.

I det tilfælde, at testprojektet er i strid med havplanen, og dermed kræver en dispensation fra havplanen, henvises til afsnit 3.1.3. for en nærmere beskrivelse af processen. Såfremt der ikke kan opnås en dispensation fra havplanen medfører dette, at testprojektet ikke kan etableres i det valgte område på havet. Energistyrelsen er således forpligtet til at meddele afslag på ansøgningen.

2. Krav til ansøgning

En ansøgning om test af vedvarende energi-anlæg på havet skal være med henblik på forskning, udvikling eller demonstration af nye projekter, teknologier og processer. Anlægget på havet må maksimalt have en kapacitet på 3 MW, samt være placeret i et område på op til 15 km fra kyststrækningen. Derudover kan tilladelsen kun gives til områder, hvor testprojektet ikke strider imod væsentlige hensyn til f.eks. miljø, sikkerhed, forsvars- og beredskabsformål, skibsfart, luftfart, fiskeri, større infrastrukturprojekter og overordnede planmæssige- og samfundsøkonomiske forhold, der taler afgørende imod tilladelsen. En tilladelse til test af vedvarende energi-anlæg på havet kan gives i et tidsrum på op til 3 år.

Ansøgningen om test af vedvarende energi-anlæg på havet med henblik på forskning, udvikling eller demonstration af nye projekter, teknologier og processer skal indsendes til Energistyrelsen pr. mail.

[7] Lovbemærkninger til Lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet og lov om maritim fysisk planlægning (Etablering af Havnaturfonden og mulighed for midlertidig dispensation fra havplanen m.v.) i afsnit 2.4.3.

2.1. Ansøgningen (hoveddokument)

En ansøgning om test af vedvarende energi-anlæg på havet skal som minimum indeholde følgende, jf. testbekendtgørelsen § 4, stk. 2:

1) Dokumentation for at ansøgeren har den tekniske og finansielle kapacitet til at opfylde samtlige forpligtelser i forbindelse med undersøgelser, drift, herunder udførelsen af test og nedtagning, der søges om tilladelse til.

2) Projektbeskrivelse, herunder redegørelse af projektet, og en beskrivelse af hvad der testes, og om det er med henblik på forskning, udvikling eller demonstration.

3) Geografiske koordinater for placeringen af projektet.

4) Den planlagte proces for etablering og drift, herunder udførelsen af, samt varighed af projektet.

5) Plan for nedtagning og afvikling af samtlige anlæg og installationer m.v., der er omfattet af ansøgningen.

6) Oplysninger om projektets forventede påvirkning på miljø og natur, jf. relevant miljø- og naturbeskyttelseslovgivning.

7) Oplysninger om lokalitetens planforhold, jf. havplanen.

Ovenfor oplistede punkter uddybes i afsnit 2.2 – 2.8 nedenfor. Der er til vejledningen dertil også et tilhørende ansøgningsskema i bilag 1, som uddyber nærmere om de konkrete oplysninger, Energistyrelsen skal bruge. Dette ansøgningsskema kan ansøger med fordel vælge at bruge i forbindelse med udarbejdelse af ansøgningen.

2.2. Finansiel kapacitet

For at Energistyrelsen kan vurdere, om ansøger har den fornødne finansielle kapacitet til at gennemføre eventuelle forundersøgelser, etablere, drive samt nedtage anlægget, skal ansøger i forbindelse med en ansøgning om testprojekt på havet indsende følgende:

- Budget for projektets levetid samt nedtagning,
- Årsrapporterne eller årsregnskaberne for de seneste tre finansielle år med opgørelse af årsresultat og balance, hvis muligt.

Hvis ansøger støtter sig på den finansielle kapacitet af andre økonomiske aktører (f.eks. Det Energiteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP), en fond, bank, et moderselskab eller lign.), skal ansøger indsende dokumentation for følgende, hvis relevant:

- Tilsagnsbrev fra Det Energiteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram,
- Tilsagnsbrev fra fonden,
- Denne/disse aktør(er)s årsrapporter for de seneste tre finansielle år med opgørelse af årsresultat og balance samt

- Dokumentation for hver aktørs/hver af disse aktørers sikkerhedsstillelse i form af fx en performancegaranti, en moderselskabsgaranti eller en støtteerklæring.
- Anden tilsvarende dokumentation.

Energistyrelsen kan derudover anmode om anden dokumentation, årlige budgetter og bede om en bankgaranti (eksempelvis en bankgaranti på 100.000 kr.).

2.3. Teknisk kapacitet

For at vurdere om ansøger har tilstrækkelig teknisk viden, erfaring og de nødvendige tekniske ressourcer til at gennemføre eventuelle forundersøgelser, etablere, drive samt nedtage anlægget, skal ansøger i forbindelse med ansøgning om testprojekt på havet indsende en beskrivelse af et teknisk set-up for Operation & Maintenance, herunder:

- Beskrivelse af ansøgers faglighed.
- Eventuel liste over underleverandører.
- Eventuel beskrivelse af indhold af aftale med ekstern rådgiver om mulighed for at trække på fagkyndig bistand.
- Eventuel aftale med andet selskab om at varetage den eller dele af den tekniske drift (den eller dele af den tekniske kapacitet ligger dermed i et andet selskab end ansøgerselskabet).
- Anden dokumentation der viser, at ansøger har den fornødne tekniske viden, erfaring og tekniske ressourcer til at drive anlægget samt nedtagning af anlægget.

Energistyrelsen kan bede om yderligere oplysninger angående den tekniske kapacitet som følge af ansøgerens konkrete forhold.

2.4. Screening for miljøvurderingspligt

En ansøgning om test af vedvarende energi-anlæg skal, såfremt det er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, screenes med henblik på at fastslå om projektet kan have væsentlige påvirkninger på miljøet og derfor
gennemgå en miljøvurderingsproces. Derfor skal der ved ansøgning om test af vedvarende energi-anlæg på havet indsendes oplysninger til brug for Energistyrelsens afgørelse efter § 21 i miljøvurderingsloven, om hvorvidt projektet kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.[8)] Ansøgningen skal som minimum indeholde de oplysninger, der kræves efter miljøvurderingslovens § 19 og bilag 5 i miljøvurderingsloven.

Såfremt ansøgeren vurderer, at testprojektet ikke forventes at have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, skal ansøgeren også give oplysninger om, hvorfor dette er tilfældet.

Energistyrelsen vil på baggrund af de indsendte oplysninger træffe screeningsafgørelse om, hvorvidt det ansøgte testprojekt er miljøvurderingspligt eller ej. Dette vil altid være baseret på en konkret vurdering af det konkrete testprojekt. Såfremt projektet er miljøvurderingspligtigt, vil det ikke være muligt at opnå en dispensation fra havplanen. Dette vil medføre, at ansøgningen vil blive meldt afslag, hvis testprojektet er er ansøgt i et område, som ikke er udlagt til vedvarede energi (Ev) og energiøer (Ei).

[8] Jf. miljøvurderingslovens bilag 2, nr. 3

For nærmere vejledning om relevante oplysninger se bilag 1 til vejledningen.

2.5. Vurdering af Natura 2000

Ved ansøgning om test af vedvarende energi-anlæg på havet skal ansøger indsende oplysninger til brug for en Natura 2000 væsentlighedsvurdering, efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver (habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver).[9)]

Natura 2000 er betegnelsen for et netværk af beskyttede områder i EU. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Ansøger skal indhente oplysninger til brug for en væsentlighedsvurdering, der er baseret på nyeste viden, hvori der redegøres for projektets mulige påvirkninger på Natura 2000-områder. Ansøger skal oplyse om, hvorvidt projektet kan forventes at påvirke Natura 2000-områdets bevaringsmålsætninger for de arter og naturtyper, der er på områdets udpegningsgrundlag. Vurderingen skal også inddrage, om projektet i sammenhæng med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områdets integritet væsentligt (kumulative virkninger). For nærmere information om beskyttelsen af Natura 2000 kan man orientere sig i Habitatvejledningen.

Hvis Energistyrelsen vurderer, at det ikke kan udelukkes, at testprojektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets indvirkning på Natura 2000-området. Dette udløser også miljøvurderingspligt efter miljøvurderingsloven. I konsekvensvurderingen skal der ligeledes tages hensyn til bevaringsmålsætningen for de udpegede arter og naturtyper i det pågældende område, og forsigtighedsprincippet skal anvendes. Såfremt konsekvensvurderingen ikke kan udelukke, at testprojektet kan skade områdets integritet, kan der som udgangspunkt ikke meddeles tilladelse til det ansøgte projekt.

Energistyrelsen er forpligtet til at behandle sager på et oplyst grundlag, og derfor skal den nyeste relevante faglige viden inddrages.

2.6. Vurdering af artsbeskyttelse (Bilag IV-arter)

Ved ansøgning om test af vedvarende energi-anlæg på havet skal ansøger også indsende en vurdering af bilag IV-arter baseret på nyeste viden.[10)]

Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til at udøve en generel beskyttelse af udpegede dyre- og plantearter opgjort i direktivets bilag IV. Arter på bilag IV er således også beskyttet uden for Natura-områderne, og er beskyttet på individniveau mod;

- Alle former for forsætlig indfangning eller drab af enheder af disse arter i naturen,
- Forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer,
- Forsætlig ødelæggelse eller indsamling af æg i naturen,
- Beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder.

[9] Jf. bekendtgørelse om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter ved projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg og elforsyningsnet på havet
[10] Jf. bekendtgørelse om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter ved projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg og elforsyningsnet på havet

Der kan således ikke gives tilladelse til projekter, såfremt der er tale om et af de oplistede tilfælde ovenfor. Ansøger skal således udarbejde en bilag IV vurdering, der på et fagligt grundlag sikrer, at projektet ikke påvirker bilag IV-arterne i de oplistede forbud ovenfor. For nærmere information om beskyttelsen af bilag IV-arter kan man orientere sig i Habitatvejledningen.

2.7. Vurdering af fuglebeskyttelse

Ved ansøgning om test af vedvarende energi-anlæg på havet skal ansøger også indsende en vurdering af fuglearter baseret på nyeste viden. [11)]

Fuglebeskyttelsesdirektivet forpligter medlemslandene til at udøve en generel beskyttelse af udpegede fuglearter i direktivets bilag I. Arter på bilag I er beskyttet mod;

- forsætligt at dræbe eller indfange dem, uanset hvilken metode der anvendes
- forsætligt at ødelægge eller beskadige deres reder og æg samt fjerne deres reder
- at indsamle deres æg i naturen og opbevare disse, også selv om de er tomme
- forsætligt at forstyrre fuglene navnlig i yngletiden, i det omfang, en sådan forstyrrelse har væsentlig betydning for formålet med dette direktiv
- at være i besiddelse af fugle af arter, som det ikke er tilladt at jage og indfange

Der kan som udgangspunkt ikke gives tilladelse til projekter, såfremt der er tale om et af de oplistede tilfælde ovenfor. Ansøger skal således udarbejde en vurdering af fuglearterne, der på et fagligt grundlag sikrer, at projektet ikke påvirker vurdering af fuglearterne i de oplistede forbud ovenfor. For nærmere information om beskyttelsen af fuglearterne kan man orientere sig i Habitatvejledningen.

2.8. Vandrammedirektiv

Ved ansøgning om test af vedvarende energi-anlæg på havet skal ansøger tage højde for tilførsel af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet (kystvande). Der skal også tages højde for påvirkning af stoffer, der er aflejret i vandløb, søer eller havet. Reglerne fremgår navnlig af vandrammedirektivet[12)] og af indsatsbekendtgørelsen[13)]. Vandrammedirektivets mål er beskrevet i vandområdeplanerne, som der udarbejdes for hvert vandområdedistrikt.

Danmark er af EU's vandrammedirektiv forpligtet til at opnå og sikre god kemisk og økologisk tilstand for de danske vandløb, søer, grundvand og kystvande. Det er for energi-anlæg langt overvejende kystvandene, som er vurderet af interesse, men vandløb kan også være af relevans, afhængigt af anlæggets placeringen.

Vandrammedirektivet er gældende ud til én sømil fra basislinjen med undtagelse af den kemiske tilstand, som omfatter alle territorialfarvande (søterritoriet, ud til 12 sømil). Den økologiske tilstand for kystvande vurderes på baggrund af en række kvalitetselementer fra dårlig til høj økologisk tilstand. Såfremt der ikke

[11] Jf. bekendtgørelse om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter ved projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg og elforsyningsnet på havet
[12] Vandrammedirektivet er i Danmark bl.a. implementeret ved bekendtgørelse nr. 1433 af 21. november 2017 om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder. Der henvises endvidere til bekendtgørelse nr. 819 af 15. juni 2023 om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster.
[13] Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

er anvendelige data bliver disse klassificeret som "Ikke anvendelig". Det er den laveste klassificeret kvalitetselementstilstand, der afgør den samlede vurdering for et vandområdes økologiske tilstand.

For den kemiske tilstand afgøres denne af en række miljøfremmende stoffer (MFS) i biota og sediment. Hvis en eller flere af de kemiske målingers værdier overskrider grænseværdien, klassificeres vandområdet med en ikke-god kemisk tilstand.

Ansøger skal således over for Energistyrelsen redegøre for eventuel påvirkning fra det ansøgte testprojekt på de førnævnte parametre.

Der kan fra myndighedernes side ikke gives tilladelse til arbejde, der vil forhindre opfyldelsen af god økologisk- og kemisk tilstand i et vandområde, medføre en nedrangering eller føre til en merudledning af et MFS, hvis værdier allerede har overskredet dets grænseværdier. Myndighederne må efter indsatsbekendtgørelsens § 8 alene træffe afgørelser, som ikke indebærer en forringelse af tilstanden eller hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål i et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst.

2.9. Havstrategidirektiv

Ved ansøgning om test af vedvarende energi-anlæg på havet skal ansøger vurdere, om testprojektet er i overensstemmelse med Havstrategidirektivets formål, som gælder for det pågældende område.

EU's Havstrategidirektiv finder anvendelse fra én sømil grænsen fra basislinjen og forpligter Danmark til at fastsætte rammerne for, hvordan der sikres et godt havmiljø. Til at opnå og opretholde god miljøtilstand, arbejdes der med 11 deskriptorer, som giver en helhedsorienteret vurdering af havmiljøets tilstand.

D1. Biodiversitet (fugle, pattedyr, fisk og pelagiske habitater).
D2. Ikke-hjemmehørende arter.
D3. Erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande.
D4. Havets fødenet.
D5. Eutrofiering.
D6. Havbundens integritet.
D7. Hydrografiske ændringer.
D8. Forurenende stoffer og akutte forureningshændelser.
D9. Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum.
D10. Marint affald.
D11. Undervandsstøj.

Havstrategidirektivet er implementeret i dansk lovgivning i lov om havstrategi (Havstrategiloven)[14]. Havstrategiens indsatsprogram beskriver de nationale initiativer, der bidrager til forbedring af havmiljøet og kan findes her. I havstrategien udpeges også beskyttede havstrategiområder, der klassificeres som almindeligt beskyttede og strengt beskyttede områder, og som har til formål at give naturen og dyrelivet fred. Havstrategiområderne er udpeget for at beskytte arter og naturtyper, der ikke i tilstrækkeligt omfang er repræsenteret i eller beskyttet af Natura 2000-netværket. Ansøger skal med ansøgningen sikre at

[14] Bekendtgørelse af lov nr. 123 af 1. februar 2024 om havstrategi

havstrategiens deskriptorer er tilstrækkeligt belyst, og lave en vurdering af hvorvidt det ansøgte testprojekt kan bidrage til målopfyldelse, eller om det vil forringe eller forhindre målopfyldelse om god miljøtilstand for den enkelte deskriptor, jf. Danmarks Havstrategi II.

3. Ansøgningsproces

Myndighederne udsteder én tilladelse til at teste vedvarende energi-anlæg på havet efter VE-lovens § 22 a. Tilladelsen giver opstiller ret til at foretage forundersøgelser, etablere og efterfølgende tage anlægget i drift. I tilfælde af at der er flere som ansøger om tilladelse til at teste i samme område, vil Energistyrelsen meddele tilladelsen til den, som Energistyrelsen først har modtaget en fyldestgørende ansøgning fra, under forudsætning af at ansøgningen opfylder betingelserne anført i afsnit 2.1.

Ansøgningsprocessen påbegyndes, når Energistyrelsen modtager ansøgningen om et test-, forsknings- eller udviklingsprojekt på havet. Krav til ansøgningens indhold er nærmere beskrevet i det forudgående afsnit 2 og bilag 1. På baggrund af ansøgningen påbegynder Energistyrelsen en indledende vurdering af, om kravene til testprojekter, som beskrevet i afsnit 1.1, er opfyldt. Energistyrelsen kan vejlede både før og efter modtagelsen af ansøgningen.

3.1. Sagsbehandlingsskridt

Sagsbehandlingen vil afhænge af, om ansøger af testprojektet ønsker at placere sit projekt i udviklingszone til vedvarende energi, jf. havplanen, samt om projektet viser sig at være miljøvurderingspligtigt. Såfremt ansøger ønsker at placere testprojektet uden for en udviklingszone til vedvarende energi, jf. havplanen, vil der pågå en parallel proces med Søfartsstyrelsen om dispensation fra havplanen (se nærmere afsnit 1.3 og 1.3.1).

I det følgende afsnit 3.1.1. belyses sagsbehandlingsprocessen, såfremt ansøger ønsker at placere testprojektet i en udviklingszone til vedvarende energi, jf. havplanen, og hvor projektet ikke er miljøvurderingspligtigt. Såfremt projektet viser sig at være miljøvurderingspligtigt følger processen miljøvurderingslovens regler herom, som belyses nærmere i afsnit 3.1.1.1. Såfremt ansøger ønsker at placere testprojektet i en anden zone end en udviklingszone udlagt til vedvarende energi, vil der parallelt foregå en dispensationsproces, som beskrevet i afsnit 3.1.2. Dispensationsadgangen vil ikke kunne benyttes til arealanvendelser som forventes at medføre en væsentlig miljøpåvirkning af området, jf. miljøvurderingsloven.

3.1.1. Projekt, der placeres i en udviklingszone til vedvarende energi, jf. havplanen.

Hvis placeringen af testprojektet ikke er i strid med havplanen gælder følgende proces:

Energistyrelsen gennemgår ansøgningen og vurderer, hvorvidt oplysningerne heri lever op til minimumsoplysninger i testbekendtgørelsens § 4, stk. 2, som beskrevet i afsnit 2.2, samt miljøvurderingslovens § 19 og bilag 5. Såfremt ansøgningen ikke er fyldestgørende, kan Energistyrelsen kræve yderligere oplysninger fra ansøgeren.

Energistyrelsen udarbejder herefter et udkast til en screeningsafgørelse, jf. § 21 i miljøvurderingsloven. Såfremt screeningen finder, at testprojektet ikke er miljøvurderingspligtigt, vil der ligeledes udarbejdes et udkast til § 22 a-tilladelse, jf. VE-loven. Hertil foretages en partshøring af udkastet til hhv. en screeningsafgørelse og en § 22 a-tilladelse. Energistyrelsen sender derefter udkast til screeningsafgørelsen

og udkast til § 22 a-tilladelsen i myndighedshøring, jf. § 35, stk. 3, nr. 1, i miljøvurderingsloven, bl.a. med henblik på Energistyrelsens relevansvurdering, jf. § 5 i testbekendtgørelsen. Såfremt der modtages bemærkninger i myndighedshøringen, som ansøger skal besvare, vil Energistyrelsen sende disse bemærkninger til ansøgeren. Såfremt der er væsentlige nye oplysninger på baggrund af myndighedshøringen, sender Energistyrelsen disse i partshøring hos ansøger.

Forudsat at testprojektet ikke undervejs har vist sig at være miljøvurderingspligtigt træffer Energistyrelsen herefter den endelige screeningsafgørelse og § 22 a-tilladelse samtidig.

Såfremt testprojektet også stækker sig over land kan det medføre, at flere myndigheder skal koordinere deres vurderinger og eventuelle tilladelser. I tilfælde af at projektet er tilsluttet land, skal ansøger derfor eventuelt også have en tilladelse af enten kommunen eller Styrelsen for Grønarealomlægning og Vandmiljø (SGAV). Projektet skal i denne henseende anses som et samlet projekt, selvom dele af projektet foregår på land. Dette betyder også, at såfremt projektet på havet ikke viser sig at være miljøvurderingspligtigt, men projektet på land er miljøvurderingspligtigt, er hele projektet hermed miljøvurderingspligtigt. Det samme gør sig gældende såfremt det omvendte er tilfældet.

Hvis ansøger kun har modtaget en af de to eventuelt nødvendige tilladelser på den del af projektet, der er på hhv. havet eller land, vil det som udgangspunkt ikke være muligt at udnytte den ene tilladelse, før begge tilladelser er meddelt.

For spørgsmål vedrørende regler om projekter på land kan der rettes henvendelse til SGAV eller den relevante kommune.

3.1.1.1. Proces ved miljøvurderingspligt

Et projekt skal undergå en miljøvurdering, hvis det i forbindelse med screeningen viser sig, at projektet er miljøvurderingspligtigt. Testprojekter som vurderes at være miljøvurderingspligtige, kan kun placeres i områder som er udlagt som en udviklingszone til vedvarede energi (Ev) og energiøer (Ei), jf. havplanen.

Såfremt testprojektet vurderes at være miljøvurderingspligt, skal ansøger udarbejde en miljøkonsekvensrapport (MKR), jf. § 20 i miljøvurderingsloven. På baggrund af projektudviklers ansøgning udarbejder Energistyrelsen en afgrænsningsudtalelse om, hvor omfattende og detaljerede de oplysninger, som ansøger skal fremlægge i MKR, skal være, jf. § 23 i miljøvurderingsloven. Herefter sendes et idéoplæg i idéfasehøring, jf. § 35 i miljøvurderingsloven, hvor både offentligheden og myndighederne bliver hørt. Efterfølgende tages eventuelle høringssvar i betragtning, i forbindelse med Energistyrelsens udarbejdelse af afgrænsningsudtagelsen. Såfremt et projekt vurderes at kunne have grænseoverskridende miljøpåvirkninger, skal Energistyrelsen høre evt. berørte nabostater tidligst muligt, jf. 38 i miljøvurderingsloven og Espoo-konventionen. Ansøger skal på baggrund af afgrænsningsudtalelsen og de indkomne høringssvar udarbejde en MKR, der skal opfylde kravene, jf. § 20 og bilag 7 i miljøvurderingsloven.

Når ansøger har udarbejdet en MKR, skal denne, sammen med et udkast til § 22 a-tilladelse (som dermed udgør VVM-tilladelsen, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 10, nr. 3), sendes i 2. offentlighedsfase, hvor berørte myndigheder og offentligheden skal høres, jf. miljøvurderingslovens § 35 stk. 3 i mindst 30 dage.[15] Såfremt et projekt vurderes at kunne have grænseoverskridende miljøpåvirkninger, skal Energistyrelsen også her høre evt. berørte nabostater, jf. 38 i miljøvurderingsloven og Espoo-konventionen.

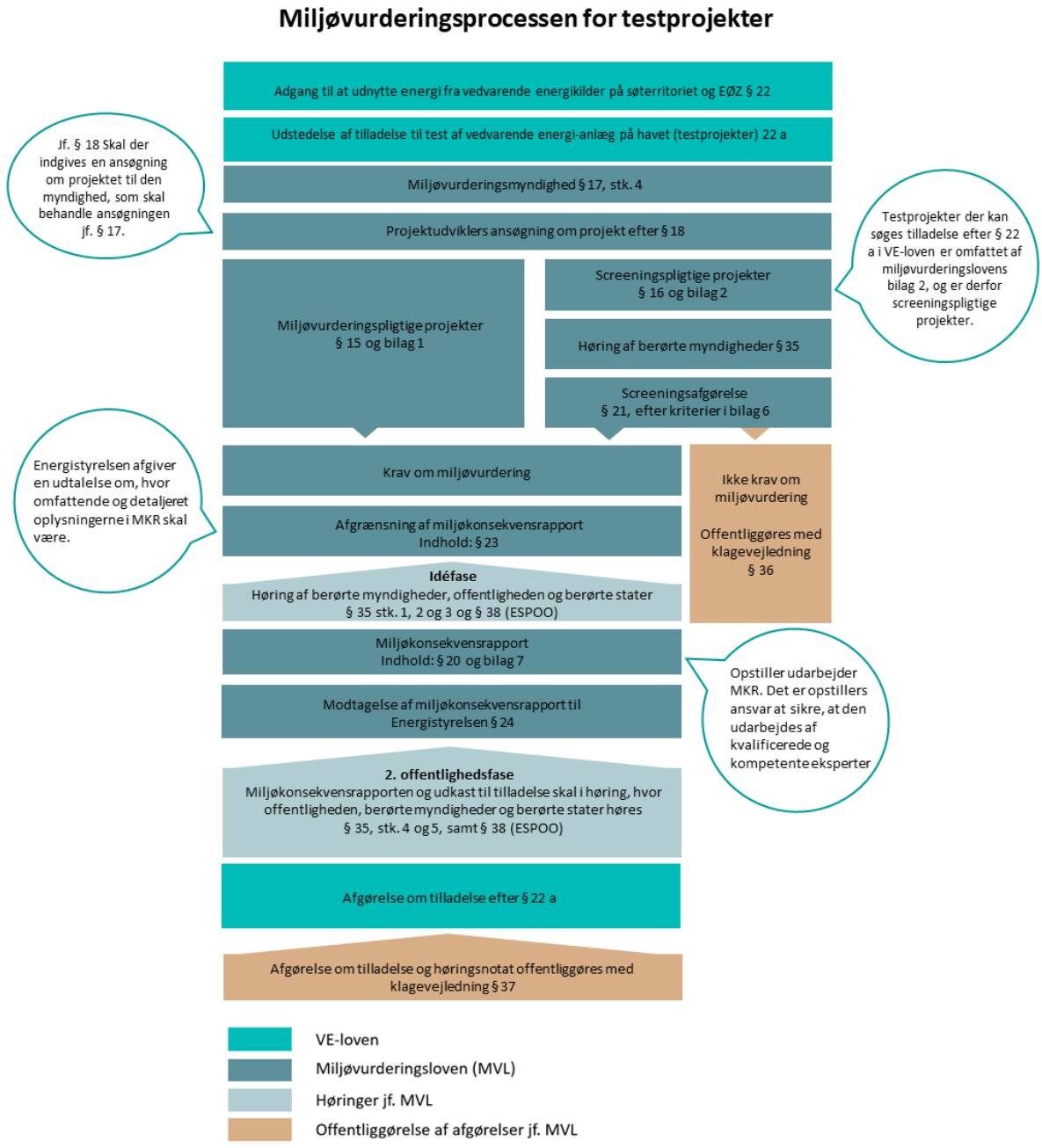
Herefter sendes udkast til § 22 a-tilladelsen i partshøring, før der træffes en endelig afgørelse. Efter 2. offentlighedsfase træffer Energistyrelsen afgørelse om, hvorvidt en ansøgning efter miljøvurderingslovens § 18, stk. 1, kan imødekommes. Afgørelsen træffes på grundlag af ansøgning, miljøkonsekvensrapporten, og resultaterne af høringerne, der er foretaget.

For nærmere beskrivelse af processen efter miljøvurderingsloven henvises til VVM-vejledningen[16)].

Se desuden næste afsnit 3.1.2. Figur over screening- og miljøvurderingsprocessen for en sammenfattende figur over screenings- og miljøvurderingsprocessen.

[15] Jf. Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), lov om offentlige veje m.v. og jernbaneloven nr. 499 af 20/05/2025 § 2, nr. 2.
[16] Vejledninger til miljøvurderingsloven udstedt af Miljø- og ligestillingsministeriet

3.1.2. Figur over screening- og miljøvurderingsprocessen

3.1.3. Projekt, der placeres i et område i strid med havplan

Såfremt ansøger ønsker at placere testprojektet andre steder end områderne udlagt til VE-formål i havplanen, tager Energistyrelsen kontakt til ansøger for at høre, om ansøger har mulighed for at placere anlægget i de udlagte VE-områder. I tilfælde af at ansøger fortsat ønsker at placere projektet i et andet område end til VE-formål i havplanen, vil Energistyrelsen vurdere, om der kan søges dispensation fra

havplanen. Hvis ikke der indledes en dispensationsproces, afvises ansøgningen om tilladelse til testprojektet, jf. lov om maritim fysisk planlægning.

Energistyrelsen kan anmode om dispensation fra havplanen såfremt betingelserne herfor er opfyldt, herunder at testprojektet ikke vurderes at medføre en væsentlig miljøpåvirkning (dvs. Energistyrelsen indledningsvist vurderer, at projektet ikke er miljøvurderingspligt). Hvis området er udlagt til generel anvendelseszone eller miljø- og naturbeskyttelseszone kan Energistyrelsen sende en anmodning om dispensation fra havplanen. Hvis området er udlagt til andre udviklings- eller særlige anvendelseszoner tager Energistyrelsen først kontakt til det relevante ressortministerium med henblik på indgåelse af en midlertidig samråds- eller sameksistensaftale.

Hvis betingelserne for dispensation umiddelbart er opfyldt, udarbejder Havplansekretariatet (Søfartsstyrelsen) et udkast til dispensation fra havplanen inkl. vurderinger i henhold til naturbeskyttelsesdirektiverne, vandrammedirektivet og havstrategidirektivet på baggrund af de oplysninger, som ansøger har leveret. Energistyrelsen og Havplanssekretariatet gennemfører derefter en samlet myndighedshøring og evt. en offentlig høring af hhv. udkast til screeningsafgørelse, § 22 a-tilladelse og udkast til dispensation fra havplanen. Der vil kun blive gennemført en offentlig høring, såfremt der på forhånd er kendskab til konkrete og væsentlige interesser i området. Ved konkrete og væsentlige interesser forstås en aktivitet, som i væsentlig grad vil blive berørt, hvis der gives dispensation til, at området anvendes til forskning, udvikling eller test med henblik på grønne løsninger. Det kan eksempelvis være rekreative aktiviteter, som ikke vil kunne finde sted i andre tilsvarende områder.

Såfremt screeningsafgørelsen efter afsluttet myndighedshøring falder ud til miljøvurderingspligt trækker Energistyrelsen anmodningen om dispensation tilbage. Energistyrelsen går herefter i dialog med ansøger om mulighed for at placere anlægget i et andet område. Såfremt det ikke er muligt, afvises ansøgningen.

Hvis projektet ikke er miljøvurderingspligtigt, afventer Energistyrelsen endelig afklaring på anmodning om dispensation fra havplanen. Ansøger har mulighed for at få en dispensation fra havplanen såfremt, der ikke er væsentlige hensyn, der taler imod.

3.2. Klageadgang

Såfremt ansøger ikke er enig med indholdet af screeningsafgørelsen og § 22 a tilladelsen er det muligt at påklage disse under iagttagelse af fristerne i miljøvurderingsloven og VE-loven.

Screeningsafgørelsen kan påklages med en frist på 4 uger efter offentliggørelsen, jf. miljøvurderingslovens § 51, stk. 1. Her er klagemyndigheden Energiklagenævnet[17)] Efter den 1. juli 2025 blev det obligatorisk at anvende Nævnenes Hus' klageportal til indgivelse af klage til Energiklagenævnet, jf. § 15 i lov nr. 468 af 14. maj 2025 om Energiklagenævnet. Ved rettidig klage kan Energiklagenævnet bestemme, at en afgørelse efter § 21 ikke må udnyttes, jf. § 5, stk. 6, i bekendtgørelse om klageadgang over screeningsafgørelser efter miljøvurderingsloven for visse projekter på havområdet.

§ 22 a-tilladelsen kan påklages med en tilsvarende frist på 4 uger efter offentliggørelsen, hvortil klagemyndigheden også her er Energiklagenævnet, jf. VE-lovens §§ 66 og 67. Tilladelsen må ikke

[17] Bekendtgørelse om klageadgang over screeningsafgørelser efter miljøvurderingsloven for visse projekter på havområdet § 1.

udnyttes, før klagefristen er udløbet. Klage over tilladelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Energiklagenævnet bestemmer anderledes.

Det vil ikke være muligt at påklage en dispensation til havplanen eller et afslag på dispensation til havplanen. Disse afgørelser kan alene indbringes for domstolene.

4. Øvrige forhold

4.1. Relevant kommune

Såfremt det ansøgte testprojekt også omfatter anlæg og elkabler på land, skal ansøger tage kontakt til den eller de nærliggende kommuner, hvor landanlægget og kablerne skal placeres. Energistyrelsens tilladelse efter VE-lovens § 22 a omfatter alene anlæg placeret på havet. Efter planloven påhviler det kommunalbestyrelsen at fastlægge retningslinjer i kommuneplanen for beliggenheden af tekniske anlæg på land. Kommuneplanen skal indeholde rammer for indholdet af lokalplanlægningen for tekniske anlæg. Hertil skal ansøger være opmærksom på at indhente relevante tilladelser eller dispensationer fra kommunen.

4.2. Kontakt til øvrige myndigheder

Andre myndigheder kan have en række forhold, herunder forskellige tilladelser, attester og godkendelser, som skal indhentes af ansøger. Det bemærkes, at der kan ske ændringer i de gældende regler, hvorfor ansøger skal være opmærksom på, at den til enhver tid gældende lovgivning skal følges. Generelt gælder det, at Energistyrelsen vil inddrage relevante myndigheder i en myndighedshøring i forbindelse med en evt. afgørelse. En række myndigheder skal dog af ansøger orienteres om ansøgningen i god tid med henblik på, at en obligatorisk proces starter tidligst muligt hos de relevante myndigheder. Der henvises til modeltilladelse for testprojekter, som fremgår af Energistyrelsens hjemmeside.